

Katariina Järv
Eesti Üliõpilaskondade Liit

Teie 21.10.2024

Meie .02.2025 nr 1-6/25-26/1

Vastus kollektiivsele pöördumisele
"Tasuta kõrghariduse säilitamine"

Täname teid kollektiivse pöördumise "Tasuta kõrghariduse säilitamine" esitamise eest. Riigikogu menetleb kollektiivseid pöördumisi Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse (RKKTS) peatüki 18² „Kollektiivse pöördumise menetlemise kord“ alusel. Riigikogu juhatus edastas kollektiivse pöördumise edasiseks menetlemiseks kultuurikomisjonile.

Pöördumises teete ettepaneku jätkata riiklikult rahastatud eestikeelse kõrgharidusega tagamaks kindel tulevik targa rahva ja eduka riigi näol.

Kultuurikomisjon arutas pöördumist oma 2025. aasta 20. ja 27. jaanuari istungitel. 20. jaanuari istungil osalesid pöördumise esitajate esindajad ning haridus- ja teadusminister. Istungil arutati kõrghariduse rahastamisega seotud väljakutseid, sh võimalusi tasuta kõrghariduse jätkumiseks ja selle kvaliteedi tagamiseks. Minister kinnitas, et tänases mahus tasuta eestikeelne kõrgharidus jätkub, kuid tõi esile vajaduse leida lisavõimalusi tasulise õppe laiendamiseks, et tagada rahastuse jätkusuutlikkus. Istungil märgiti, et alates 2027. eelarveaastast jääb puudu raha, et hoida kõrghariduse rahastust 1,1% tasemel SKP-st. Minister tõi esile Eesti haridusvaldkonna arengukava aastateks 2021-2035 ja arengustrateegia „Eesti 2035“, kus on seatud eesmärk suurendada kõrgharidusega inimeste osakaalu, mistõttu tuleb suurendada ka vastuvõttu kõrgharidusõppesse.

Oma pöördumises viitate ajale jalgu jäänud õppelaenusüsteemile. Selgitame, et 20. ja 27. jaanuari komisjoni istungitel kuulati ka kõrgharidusseaduse ning õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsuse tutvustust.

Kultuurikomisjon kujundas 2025. aasta 27. jaanuari istungil seisukoha kollektiivse pöördumise osas ning otsustas lähtudes Riigikogu kodu- ja töökorraseduse § 152¹³ punktist 6 lahendada pöördumises püstitatud probleem muul viisil. Kultuurikomisjon kinnitab, et Riigikogus ei ole menetluses ühtegi seaduseelnõu, millega tehtaks ettepanek muuta kõrgharidus tasuliseks.

Kultuurikomisjon nõustub, et õppelaenusüsteem vajab muutusi. Lahendusena nähakse laenusüsteemi paindlikumaks muutmist ja õppelaenu summa suurendamist. Nende eesmärkide saavutamiseks toetab komisjon vastavaid muudatusi kõrgharidusseaduse ning õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsuses. Istungil tehti mitmeid ettepanekuid, kuidas veelgi parandada tudengite võimalusi õppelaenu taotlemisel. Väljatöötamiskavatsuse alusel koostatakse kaks eraldi eelnõu, mis esitatakse

kooskõlastamisele 2025. aasta esimeses pooles. Pärast seda esitab Vabariigi Valitsus eelnõud Riigikogule, kus nende menetlemisse kaasatakse ka üliõpilaste esindusorganisatsioonid.

Komisjon mõistab üliõpilaste muret ja jätkab koostööd üliõpilaste katuseorganisatsioonidega, et leida lahendused, kuidas alates 2027. aastast säilitada kõrghariduse rahastamine senisel tasemel või kuidas tõsta see vastavalt Rektorite Nõukogu hinnangule 1,5%-ni SKP-st.

Komisjonis toimunud arutelu käik on leitav kultuurikomisjoni 20. jaanuari ja 27. jaanuari protokollides.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Heljo Pikhof
esimees

Teadmiseks: Rahvaalgatus.ee

Kristel Soodla
631 6483 kristel.soodla@riigikogu.ee